

අමුරිකාව විනයට එරෙහිව දකුනු වින මුහුදේ

මිලටරි ප්‍රකෝපකරන දියත් කරයි

US launches South China Sea military provocation against China

**නික් බ්‍රිමිස් විධිති
2015 ඔක්තෝබර් 27**

කුනු වින මුහුදු ප්‍රදේශයේ විනය හිමිකම් පාන දිවයින් උග්‍රවා නාවික සැතපුම් 12 සීමාව තුළට යුද තැවක් පිටතක්රිම මගින් ඇමුරිකාව, විනයට එරෙහි ඉවත්ව නැති මිලටරි ප්‍රකෝපකරනයක් දියත් කර ඇත.

එරට වේලාවෙන් අද උදෑසෙන යුත්ස්ථීස් ලාසන් නමැති මිසයිල් නාශක බිස්ටෝරුරු යාත්‍රාව, ස්පූර්ලි දුපත් සමුහයේ විනය වාචිලාගෙන සිටින හා හිමිකම් කියන සූඩ් හා මිස්ටිල් ගල්පර කොටස වටා තහනම් කළාපය තුළට ඇතුළු විය. මුහුද ගෙවකර තිරමානය කළ ඉදිකිරීම් සඳහා විනය හිමිකම් කියයි. බිස්ටෝරුරු යාත්‍රාව සමග P-8A හා P-3 යන නිරික්ෂණ ගුවන් යානා ද ගමන් ගනියි. ඇමුරිකානු තොරතුරු වලට අනුව මේ ගැන විනයට දැනුම්ද නොමැති අතර කිසිදු සිද්ධියක් ඇතිවී නැතු.

විනය ඇමුරිකාවට එරෙහිව කිසිදු මිලටරි ක්‍රියාවක යෙදී තොසිටීම් කාරනය සැලකිල්ලට ගන්නා කළ මෙම මෙහෙයුමේ අත්තනොම්තික හා ආක්‍රමණික ස්වභාවය කැපී පෙනේ. මෙය යොමුවී ඇත්තේ, වින රෝමය මට්ටකිරීමේ අරමුන සහිත පුරුව හා පුහාරයක් එල්ල කර, එක්කේ ඔවුන් ඇමුරිකානු නාවික හමුදාවට මුහුනදීමේ හෝ නැතහොත් මූලෝපායික දකුනු වින මුහුදු ප්‍රදේශයට දශක ගනනාවක් නිස්සේ හිමිකම් පැෂුම නතරකිරීමේ වොෂිතනයේ අනට කිකරු විම වෙතය. ඉදිරි වසර පහේ ආර්ථික පිළිවෙත සලකා බැලීමට පාලක වින කොමිෂනිස්ට් පක්ෂයේ ප්‍රධාන මධ්‍යම කාරක සහා රස්වීමක් පැවැත්වෙන අතරතුර මෙම මෙහෙයුම නිවේදනය කරනු ලැබීම අහම්බයක් නොවේ.

මෙහෙයුම ගැන කෙරී පැහැදිලි කිරීමක් කළ ඇමුරිකානු ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ තම සඳහන් නොකළ නිලධාරියෙකුට අනුව, ලාසන් නොකාව පිටතකර හැරීම එකම සිද්ධිය නොව ප්‍රකෝපකරනයන් මාලාවක ආරම්භයයි. ඇමුරිකාවේ කටයුතු, විනය සමග මිලටරි ගැටුමක හා නාශකීක බලවතුන් දෙදෙනා අතර යුද්ධියක තරජනය උග කරයි. එයට කළාපයේ මෙන්ම ඉන් බිඛෙහි රටවල් ද ඇදී එනු ඇත. මේ මාසයේ මුළු ජේෂ්ඨයි වින හමුදා නිලධාරියෙක් පවසා නිඩුනේ විනයේ ස්වේරීත්වය උල්ලාසනය කරන ඕනෑම බලවියකට එරට "කෙකින්ම මුහුන දෙනු" ඇති බවයි. ඔක්තෝබර් 9දා වින විදේශ අමාත්‍යාංශය අනතුරු අගවා නිඩුනේ, විනය "නාවික ගමනාගමනයේ හා ගුවන් ගමන්වල නිධනස ආරක්ෂා කිරීම් නාමයෙන්, ස්පූර්ලි දිවයින් වටා ඇති එරට මුහුදු ප්‍රදේශ

හා ගුවන් ප්‍රථම උල්ලාසනය කිරීමට කිසිදු රටකට ඉඩ නොදෙන" බවයි.

කළාපය තුළට ඇමුරිකාවේ කඩාවැදීම, වොෂිතනය එක්සත් ජාතියෙන් මුහුදේ නීතිය පිළිගන්නේය යන බොරුව ද සමග "නාවික ගමනාගමනයේ නිධනස" යන පෝඩ්ඩාකාරී බැනරය යටතේ ඇමුරිකානු මිලටරිය විසින් ගෙනයනු ලැබූ ව්‍යායාමයක ප්‍රතිපළයයි. මෙම ක්‍රියාපැමි අමුලික කුහකත්වය, ඇමුරිකාව එම එඟා මුහුදු නීතිය පිළිගන්නේවත් නැතැයි යන කාරනය සලකන කළ කැපී පෙනේ.

දවල මන්දිරයේ ප්‍රකාශක ජෝෂ් අර්නස්ට් නාවික හමුදාවේ කටයුතු පිළිබඳ නිය්විත ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු දීම ප්‍රතික්ෂේප කළේය. මුහු පැවසුවේ ඒවා පෙන්වගනය සමග බෙරාගත යුතු බවයි. ඇමුරිකාව දකුනු වින මුහුදේ නාවික ගමනාගමනයෙහි නිධනස පිළිබඳ වැඩගත්කම ගැන විනයට පැහැදිලි කර දී ඇති බව ඔහු පැවසීය.

"ලෙංකයේ එම කළාපය හරහා බොලර් බිලියන ගනන් වන වෙළඳම් කිසුවේ. එම වෙළඳ කටයුතු නිදහස් කිසුවන බවට වගබලාගැනීම ගෝලිය ආර්ථිකයට තීරණාත්මකය."

අර්නස්ට්ගේ එම ප්‍රකාශ, 2003දී ඉරාකය ආක්‍රමණය කිරීම යුත්තිස්හගත කිරීම පිනිස යොදාගත් "ජනසාතක අව්" පිළිබඳ "මහා බොරුව" මෙන්ම 2011දී ලිඛියාවේ ගඩා තන්තුර පෙරලා දැමීමට ඇමුරිකාවේ මූලිකත්වයෙන් පෙරට ගත් "මානවවාදී" උත්සුකයන්ට දෙවනි වන්නේ නැත.

දකුනු වින මුහුදේ හුම් ප්‍රදේශයන්ට විනයේ හිමිකම්පැම හා මැත්ත කාලයේ කිසුකරන ලද මුහුද ගෙවකිරීමේ ව්‍යාපෘතින් වෙළඳාම නිදහස් ගළායාමට තරජනයක් බවට කරන ප්‍රකාශ අමු විකාරයකි. කළාපයේ හාන්ඩ නිදහස් එහා මෙහා යාම අවහිර කිරීමට විනයට අවශ්‍යතාවක් නැත්තේ, එරට ආර්ථික වශයෙන් රැඳී සිටින්නාවූ ජ්‍යෙ රුධිරය එය වන බැවින්ය.

ඇමුරිකානු ප්‍රකෝපකරනයන් ගලා එන්නේ, පසුගිය දශක තුනක කාලය තුළ විනය අත්කරගත් ආර්ථික වර්ධනය දැන් වොෂිතනයේ ගෝලිය පරමාධිකාරයට ලොකුම තරජනය වී ඇති බවට කෙරෙන අධ්‍යාත්‍යවාදී ගනන් බැලීම් වැනි. නිෂ්පාදන කටයුතු ව්‍යාපෘතු ව්‍යාපෘතු විනයේ සිය ආර්ථිකය වඩා ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රමුඛ රුධාකාරය සමඟේක්ෂනය හා මූල්‍ය පරපුවුකම වන යොදා ගැසීන්වකට සිය ආර්ථිකය වඩා ව්‍යාපෘති සමාන වන තතු හමුවේ ඇමුරිකානු පාලක පන්තිය, ආර්ථික වශයෙන් ඉදිරි මාවතක් සම්පාදනය කිරීමට මුළුමනින්ම අපාහොසත්ව සිටියි. ගෝලිය ආධිපත්‍යය සූරක්ෂිත කර ගැනීම පිනිස දරන උත්සාහයේදී සිය සූඩිරි මිලටරි බලය යොදාගැනීමට වොෂිතනය අධිෂ්ඨාන කරගෙන සිටියි.

අැමරිකාවේ කටයුතු මෙහෙයුවන බලවේග පිළිබඳ කැපී පෙනෙන දුෂ්චක් අැමරිකානු ජනාධිපතිවරනයේ රිපබ්ලිකානු අජේක්සක බෙන් කාර්සන් විසින් මැත්තකදී යොදා තිබුනු විවිටර සටහනක තිබුනි. “විනය සමග තරගකල හැක්කේ මෙයාකාරයටයි” යන සටහන ඇති අැමරිකානු ගුවන්යානා හාරක නොකාවක පින්තුරයක් එහි ඇතුළත් විය.

මෙහෙයුමේ සැබැඳු අරමුන මුහුදේ හා ගුවනේ නිදහස රැකගැනීම නොවේ. වින භූමිය තුළ ද දකුනේ හයිනැන් දුපතෙහි ද පිහිටි ප්‍රධාන වින ආරක්ෂක හා මිලටරි මධ්‍යස්ථාන වැව එරෙහිව මිලටරි හියාන්විතයන් සංවිධානය කර සූදානම් කිරීමේ තීරබාධිත අැමරිකානු අයිතිය කියාපූම එහි අරමුනය.

තවදුරටත් එහි පුළුල් දේශපාලන න්‍යායපත්‍රයක් ද අන්තර්ගතය. බ්‍රිතානා අධිරාජ්‍යවාදයේ අවිං යුද්ධ හා ජ්‍යානය “විවෘත කළ” අැමරිකානු අද්මිරාල් පෙරිගේ බ්ලැක් බෝටිස් ද ඇතුළු 19වන සියවසේ රාජ්‍යතාන්ත්‍රික හයිකාරකම් (ගන්බෝට් විජ්‍යලාමසි) සිහිපත් කරන, විනය යළි වතාවක් අරඹ යටත් විෂ්තර තත්ත්වයට පිරිහෙළන අැමරිකානු අධිරාජ්‍යවාදයේ දිගුකාලීන මූලෝපායයි ඒ.

විනය සමග තමන්ගේ ආර්ථික බැඳීම් කවරක් වේවා, ආසියානු හාන්තිකර කළාපය හා ඉන් පිටත ද සිය අධිකාරය පවත්වාගෙන යාම පිහිස තම මිලටරි ගක්තිය යොදාගැනීමට අැමරිකාව අධිෂ්ථාන කරගෙන සිටින බව, ගිනිණෙකාත දිග ආසියානු කළාපයේ රටවලට පුදර්ශනය කිරීමේ අදහස ද මෙහෙයුම පිටුපස පවතියි.

කුමරත් ආන්ඩ්වෙන් හා බ්‍රිතානා රාජ්‍යයෙන්, රතුවෙනුත් රතු පළස් මත පිළිගැනීමක් ලත් වින ජනාධිපතිගේ බ්‍රිතානා සංවාරය නිමවනවාන් සමගම දියත් වූ මෙහෙයුම අරමුනු කර ඇත්තේ, අැමරිකානු අරමුනු වැව විරැද්ධ වුවහොත්, අවශ්‍ය නම් මිලටරි බලය යොදා හේ ඒවා තලා දමන බවට අනෙකුත් අධිරාජ්‍යවාදී බලවතුන් වෙත පැහැදිලි පනිවිච්‍යක් දීමය.

මිලටරිය වෙතින් මාස ගනනක් තිස්සේ එල්ලවූ පිඩිනයෙන් පසුව ඔබාමා පාලනය, පසුගිය මාසයේ සිදුවූ පිළිගේ අැමරිකානු සංවාරයෙන් පසුව මෙහෙයුම දියත් කරන ලදී. ඔබාමා සමඟ පැවති පොදුගැලික සාකච්ඡා වැල්දී මෙන්ම ප්‍රසිද්ධ සාකච්ඡා වැල්දී ද ඒ, මතහේදයට තුවුදී අති දිවයින් හා ගල්පර ප්‍රදේශවලට හිමිකම් කියන ගිලිපිනය හා වියවිනාමය ඇතුළු අනෙකුත් රටවල් කරගෙන යන ආකාරයට, එම ප්‍රදේශ වැව විනයේ හිමිකම් හා ඉදිකිරීම් සඳහා ඇති අයිතිය දිගින් දිගටම අවධාරනය කළේය. ඒ සමගම ඔහු පැවසුවේ, කළාපය තුළ විනයේ ඉදිකිරීම් “කිසිදු රටක් ඉලක්ක කර නොගන්නා හා බලපෑම් ඇති නොකරන බවට හා විනය මිලටරිකරනය අනුගමනය කිරීමට අදහස් නොකරන” බවය.

විනයේ නිල ආස්ථානය වන්නේ, ආරක්ෂක අවශ්‍යතා මතුව ඇති තැන්වල මිලටරි පහසුකම් ඉදිකර ඇතැයි යන්නය. මෙය සිදුවන්නේ, අැමරිකානු නාවික හා ගුවන් හමුදා, කළාපය තුළ නිතිපතා මිලටරි කටයුතුවල යෙදී සිටින හා

විනය තුළට දැවැන්ත ප්‍රභාරයක් දියත් කිරීම පිනිස දකුනු වින මුහුදේ අැමරිකානු මිලටරියේ ගුවන්/මුහුද යුද සැලසුම් ප්‍රයෝගනයට ගන්නා තතු තුළය.

මි පසුබැස්සවීමට අසමත්වූ තැන ඔබාමා ඒකාබද්ධ මාධ්‍ය හමුවකදී පැවසුවේ, අැමරිකාව “ජාත්‍යන්තර නීතියෙන් ඉඩ සැලසෙන කුමන තැනක හේ නාවික ගමනාගමනයේ හා ගුවන් ගමන් වල යෙදෙනු ඇති” බවය. රස්වීමෙන් ක්ෂතික ඉක්තිතේන් නිකේ ඒමියන් රිවිටි පලුවූ වාර්තාවකට අනුව, “කොළඹයට පත් ඔබාමා එක්සන් ජනපද පැසිගික් ආදාළති හැරී හැරිස්ට කළාකරන ලෙස සිය සම්ප නිලධාරියෙකුට නියම කර, දකුනු වින මුහුදේ මෙහෙයුමක් අරඹන ලෙස එක්සන් ජනපද නාවික හමුදාවට බලය පැවරිය.” මෙය අඩුම තරමින් පසුගිය ජ්‍යා මාසයේ සිට්වත් නාවික හමුදාව බලකරමින් සිටි දෙයකි.

දිගුකාලීන සන්දර්භයක තබා බලන කළ දකුනු වින මුහුදේ මෙහෙයුම, පසුගිය 25 වසර තිස්සේ අැමරිකානු මිලටරිවාදය අනුගමනය කරන රටවට අනුකූලය. 1991 සේවියට සංගමය බැඳුවැවීමෙන් පසුව අැමරිකාව, තම ගෝලිය පරමාධිකාරය පවත්වාගැනීම පිනිස නම්, රැසියානු හා වින විෂ්ලව මගින් තමන් කපාහරින ලද ලෝකයේ දැවැන්ත ප්‍රදේශ යටත්කරගෙන යලි විෂ්තරකරනයට ලක්කල යුතුය යන අවබෝධය මත කටයුතු කර තිබේ.

වොෂින්ටනයේ මිලටරිවාදී තල්ලුව එකකින් පසු තවෙකක් වශයෙන් ව්‍යසනයන් ගෙන ආවේය. එයට ඔවුන් ප්‍රතිචාර දැක්වූයේ, තවත් යුද්ධ හා තන්ත් මාරු මෙහෙයුම් දියත් කරමිනි. මැද පෙරදිග තමන් මුහුනදී සිටින අරඛුදය ඔබයේ ඇතැමිකානු අධිරාජ්‍යවාදය, විනය සමග යුද්ධයේ මාවතට පිවිසෙමින් රට ප්‍රතිචාර දක්වා ඇත.

මෙම පිස්සුව අධිරාජ්‍යවාදී දේශපාලයුදු ගැනීමේ තැන් නොමැග ගිය මානසිකත්වයේ නිමැවුමක් නොවේ. ඒ වෙනුවට අධිරාජ්‍යවාදී භුද්ධේශපාලනය, ලෝක ධනේශ්වර කුමයේ උමතුවෙහි ප්‍රකාශනයකි. ගෝලිය ආර්ථිකයක වැඩි යාම ද ලෝකය ප්‍රතිචාර පාතික රාජ්‍යයන් හා මහ බලවතුන් ලෙස බෙදී තිබේ ද අතර ගැමුරු වන ප්‍රතිචිරෝධයන් තුළින් එය මුතුව එයි.

වොෂින්ටනයේ තර්ජන කෙරෙහි පළ වන බ්‍රිතානා ප්‍රතිචාර අති ගයින්ම ප්‍රතිචාර අතින්ම ප්‍රතිචාර අතින්ම ප්‍රතිචාර නිමැවුමක් නිශ්චිතයි. වින දෙපාත්මේන්තු කිරීම් සියෙන්තයින් ලෙස මුහු, යුද්ධයේ තර්ජනයට එරෙහිව කම්කරු පන්තිය එක්සන් කර මෙහෙයුමේ කුමන හේ ව්‍යායාමයකට සතුරු වෙති.

දිකුනු වින මුහුදේ වත්මන් සිදුවීම් ක්ෂතිකව දිග හැරෙන්නේ කෙසේ ද යන්න නොත්කා ඒවා නිසැකවම, තුන්වන ලෝක යුද්ධය දෙසට තබන තවත් පියවරක් සලකුනු කරයි. කම්කරුවන් හා තරුනයින්, ජාත්‍යන්තර පාත්‍රවාදී ඉදිරිදේශනය මත පදනම් වෙමින්, ගෝලිය යුද්ධ විරෝධී යොමු යාම ද වොෂින්ටනයේ ප්‍රතිචාර පාතික රාජ්‍යයන් හා මහ බලවතුන් ලෙස බෙදී තිබේ ද අතර ගැමුරු වන ප්‍රතිචිරෝධයන් තුළින් එය මුතුව එයි.